

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317211053
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4317211053.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti o mal. Z. E., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice a v čase začatia konania mal. Q. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. V. XXX, v konaní zastúpený splnomocnenou zástupkyňou D.. O. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. V. XXX, deti rodičov: D.. O. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. V. XXX a F.. J. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., B. XX, v konaní zast. JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Klincová 35, o návrhoch o určenie výživného a zmenu výšky výživného, o odvolaní výživou povinného otca proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 10P/140/2017-1299 zo dňa 08. apríla 2001, v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 10P/140/2017-1312 zo dňa 13. mája 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie okrem odvolaním nenapadnutých výrokov III. a IV. **p o t v r d z u j e .**

Ž i a d e n z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na základe návrhov oboch rodičov smerujúcich k zmene rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 15P/176/2013-222 zo dňa 27. 09. 2013 Okresný súd Levice ako súd prvej inštancie, po čiastočnom zrušení jeho prvého rozsudku zo dňa 26. 06. 2019 č. k. 10P/140/2017-815 uznesením Krajského súdu v Nitre ako súdu odvolacieho zo dňa 05. 12. 2019 č. k. 8CoP/46/2019-908, v zostávajúcom predmete konania vo veci v poradí druhým rozsudkom takto rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať počnúc dňom 16.06.2019 na výživu mal. Z., nar. XX.XX.XXXX zníženým výživným zo sumy 200,- eur na sumu 160,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

II. Výživou povinná osoba je povinná počnúc dňom 16.06.2019 prispievať na výživu Q., nar. XX.XX.XXXX zníženým výživným zo sumy 250,- eur na sumu 210,- eur, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k jeho rukám.

III. Návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k mal. Z. sa zamietá .

IV. Návrh Q., nar. XX.XX.XXXX na zvýšenie vyživovacej povinnosti zo strany výživou povinnej osoby sa zamietá .

V. Konanie v časti o určenie vyživovacej povinnosti matky k Q., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.09.2017 do 08.12.2018 sa zastavuje .

VI. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 27.09.2013, č. k. 15P/176/2013-222 vo výroku o výživnom.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

VIII. Vo zvyšnej časti sa návrh o zníženie výživného zamietá.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol nasledovné:

Predmetom konania zostal návrh matky na zvýšenie výživného zo strany otca na v tom čase mal. Q. od XX.XX.XXXX zo sumy 250,- eur na sumu 350,- eur a na mal. Z. od XX.XX.XXXX zo sumy 200,- eur na sumu 300,- eur mesačne. Matka síce návrh súdu doručila dňa 01.03.2018, avšak rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 13.06.2019 č.k. 10P/140/2017-803 vo výroku I. v časti zrušenia vyživovacej povinnosti otca k Q. od 01.09.2017 do 08.12.2018 nadobudol právoplatnosť dňa 30.07.2019. Tiež predmetom konania zostal návrh otca (súdu doručený dňa 11.06.2019) na zníženie výživného pre Q. na sumu 160,- eur a mal. Z. na 130,- eur mesačne, ako i jeho návrh na určenie výživného zo strany matky k Q. za obdobie od 01.09.2017 do 08.12.2018, v ktorom období sa v tom čase mal. Q. zdržiaval v jeho domácnosti. Matka zotrvala na návrhu na zvýšenie výživného pre mal. Z. na sumu 300,- eur mesačne a ako splnomocnená zástupkyňa syna Q. žiadala i po dosiahnutí jeho plnoletosti výživné zvýšiť na sumu 350,- eur mesačne. Poukázala na to, že od ostatného rozhodnutia súdu (vyhlásenia rozsudku v tomto konaní dňa 13.06.2019 - poznámka súdu) sa jej pomery zmenili. Nakoľko nebola úspešná vo výberovom konaní na riaditeľku, rozhodla sa odísť zo zamestnania, keďže platovo už nemohla postúpiť. Následne čerpala podporu v nezamestnanosti, ktorá bola predĺžená na 8 mesiacov. V decembri 2020 si otvorila živnosť, pričom získala od úradu práce dotáciu na podnikanie 5 600,- eur, z ktorej mesačne platí 180,- eur za prenajatý priestor na podnikanie. Zo živnosti nemá kvôli Covid-u zatiaľ žiaden príjem, keďže s deťmi sa nedá pracovať online. Má v štádiu riešenia príspevok od štátu, nakoľko pre Covid nemôže vykonávať živnosť. Nepracovala ani brigádnicky. Od skončenia pracovného pomeru sa pripravovala na vytvorenie pracovného prostredia pre vykonávanie živnosti. Robí všetko pre to, aby mohla deťom zabezpečiť zvýšený životný štandard. Potvrdila, že v lete minulého roka bola s deťmi na dovolenke v Chorvátsku. Finančné prostriedky jej poskytli rodičia, ktorí ju i teraz, keď je bez príjmu, finančne podporujú. Z financií, ktoré získala predajom bytu zaplatila úvery, vrátila svojmu otcovi pôžičku 30 000,- eur. Zostalo jej 7 000,- eur, ktoré použila na zariadenie nových detských izieb, keďže mali starší nábytok a na kúpu spotrebičov. Potvrdila, že cestovné pre syna je zdarma, ale pokiaľ si nestihne zarezervovať bezplatný lístok (ich počet je obmedzený), musí za lístok zaplatiť. To, že dáva vreckové dcére nevie zdokladovať, keďže jej to dáva podľa potreby do ruky. Ešte v lete 2019 sa obe deti zúčastnili tábora. Počas Covid-u boli s deťmi úplne iné náklady. Deťom kupovala športové ošatenie a potreby. Má za to, že náklady na obe deti sa zvyšujú, stúpajú ceny všetkého. Odkedy sa otec s deťmi nestretáva, len na jej strane sú všetky náklady. Toto by mal byť aj vplyv na konečné rozhodnutie súdu. Má za to, že s poukazom na rastúce náklady, znižovanie výživného je neadekvátne. Otec naďalej poukazoval na zmenu jeho pomerov, nakoľko mu pribudla vyživovacia povinnosť, musí prispievať i na výživu svojej partnerky ako nevydatej matky, ktorá poberá rodičovský príspevok a došlo k zníženiu jeho príjmov. Poukázal na to, že matka vyvíja podnikateľskú činnosť. Prezentuje sa na sociálnych sieťach, že vykonáva lektorskú činnosť. Má za to, že vyživovacia povinnosť ku všetkým výživou oprávneným osobám by mala tvoriť 20 - 30 % z jeho príjmu. V súčasnosti je v zložitej situácii, keďže matka i plnoletý syn vyvolali exekučné konanie. Pokiaľ si plnoletý syn voči matke za obdobie, ktoré bol u neho, neuplatňuje výživné, tak sa vzdáva majetkového prospechu a zrejme ho nepotrebuje. Poukázal na to, že v čase, keď jeho priateľka poberala materské dávky, pomáhala mu i finančne. V súčasnosti žijú spolu, pričom v spoločnej domácnosti bývajú asi od jedného roka veku spoločnej dcéry. Má za to, že i na náklady jeho najmladšieho dieťaťa by sa mohlo prihliadnuť. Naďalej každému z detí platí sporenie vo výške 15,29 eur mesačne. Spochybnil výšku niektorých nákladov, ktoré na deti vyčísliła matka, napr. cestovné pre syna, náklad na bývanie, telefón, ošatenie, náklady na zdravotné potreby, letné tábory, vreckové. Má za to, že matka umelo náklady navyšuje. Spochybnil údajný dlh matky voči svojmu otcovi. Má za to, že matka musí hospodáriť s nejakými finančnými prostriedkami, v opačnom prípade by nevedela uhrádzať mesačné náklady na deti a seba vo vyššom rozsahu, než je ním hradené výživné. Zdôraznil, že svoju vyživovaciu povinnosť si plnil aj po tom, čo sa mu narodilo ďalšie dieťa. Trval na znížení výživného, pričom návrh matky na zvýšenie výživného pre mal. Z. a návrh syna na zvýšenie výživného navrhol zamietnuť. Vyjadril názor, že syn Q. nemohol disponovať návrhom za obdobie pred dosiahnutím plnoletosti, čo sa týka určenia výživného zo strany matky za obdobie, ktoré sa nachádzal v jeho starostlivosti. Kolízny opatrovník poukázal na zmenu pomerov na strane rodičov, keď matka síce za účelom zlepšenia si pracovnej pozície, dobrovoľne prišla o pravidelný mesačný príjem. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Mal. Z. iadne platené krúžky už nenavštevuje. Navrhol zamietnuť návrh matky na zvýšenie výživného pre mal. Z.. Výšku zníženého výživného zo strany otca ponechal na úvahe súdu.

3. Skutkový stav veci súd prvej inštancie zistil nasledovný:

Naposledy bolo o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 27.09.2013, č. k. 15P/176/2013-222, ktorým rozhodnutím súd schválil dohodu rodičov

na základe ktorej, sa mal. deti zverujú do osobnej starostlivosti matke (rozvodovým rozsudkom zo dňa 09.09.2010, č. k. 7C/68/2010-63 vydaným Okresným súdom Malacky boli mal. deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti), ktorá je oprávnená mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu mal. Q., nar. XX.X.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 250,- eur mesačne a na mal. Z., nar. XX.X.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 170,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.11.2013. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý druhý víkend v nepárnom týždni počnúc piatkom 13:00 hod. do nedele do 19:00 hod., počas letných prázdnin budú mať rodičia deti v starostlivosti striedavo po týždni, počnúc osobnou starostlivosťou otca a to v prvý júlový týždeň. Otec je oprávnený a povinný počas školského roka maloleté deti prevziať pred školským zariadením a odovzdať deti pred bydliskom matky a počas letných prázdnin je oprávnený a povinný prevziať a odovzdať mal. deti pred bydliskom matky. Matka je povinná mal. deti na stretávanie s otcom pripraviť a deti mu odovzdať. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.10.2013. V tom čase, ako vyplýva z pripojeného spisu, matka dosahovala priemerný čistý mesačný príjem z pracovnej činnosti vo výške 571,64 eur, ročne uhrádzala sporenie pre obe deti vo výške 480,- eur. V tom čase matka s mal. deťmi obývala 1 - izbový byt, ktorý bol v jej osobnom vlastníctve. Mesačné náklady s užívaním bytu predstavovali 150,- eur (čl. 127 v pripojenom spise). Otec bol výlučným vlastníkom bytu v Stupave (nadobudnutý po vyporiadaní BSM rodičov), zároveň mal v podnájme byt v Leviciach, za ktorý mesačne spolu s energiami uhrádzal 220,- eur. Ohľadne bytu v Stupave splácal splátky hypotekárneho úveru vo výške 422,17 eur, platil poistenie bytu 9,08 eur mesačne, inkaso 69,60 eur, elektrinu 15,89 eur a uhrádzal PZP motorového vozidla 12,50 eur (v prepočte na mesiac). Dosahoval priemerný čistý mesačný príjem z pracovného pomeru vo výške 1.533,78 eur. Rodičia nemali inú vyživovaciu povinnosť. Na tunajšom súde pod sp. zn. 4P/95/2016 sa viedlo konanie na návrh matky o zvýšenie výživného. Uznesením zo dňa 21.11.2016, č. k. 4P/95/2016-19 bolo konanie z dôvodu späťvzatia návrhu zastavené. Mal. Q. bol žiakom 4. ročníka základnej školy. Ako vyplýva z pripojeného spisu, v tom čase preukázateľné (zdokladované / mesačné) výdavky na neho predstavovali sumu 63,69 eur, keďže sa stravoval v školskej jedálni, kde mesačný poplatok bol 20,- eur, poplatok za škú 5,83 eur (ročne 70,- eur), triedny fond 0,83 eur (10,- eur ročne), náklady na knihy a prac. zošity 2,78 eur (ročne 33,30 eur), krúžok karate 27,92 eur (ročne: 150,- eur poplatok, 115,- eur sústredenie, 50,- eur kimono, 20,- eur výkonnostné skúšky), navštevoval ZUŠ - výtvarný odbor - mesačný poplatok 6,33 eur (ročný 76,- eur), liečil sa na štítnu žľazu a navštevoval endokrinológa. Mal. Z. navštevovala 1. ročník základnej školy. Preukázateľné mesačné náklady na maloletú v tom čase predstavovali sumu 57,52 eur. Navštevovala školskú jedáleň. Mesačný poplatok predstavoval 19,- eur, škú 7,- eur, pracovné zošity 2,58 eur (ročne 30,9 eur), poistenie proti krádeži 0,06 eur (ročne 0,80 eur), poistenie úrazu 0,125 eur (ročne 1,50 eur), triedny fond 0,83 eur (ročne 10,- eur), karate 27,92 eur (viď ročne v bode 6.2 odôvodnenie). V ostatnom konaní síce matka udávala náklady na plávanie 60,- eur mesačne a na anglický jazyk 50,- eur, avšak doklady o týchto výdavkoch sa v pripojenom spise nenachádzajú. Navštevovala imunológa. Z pripojeného spisu vyplýva (čl. 54), že matka vyčíslila náklady ročné na stravu oboch detí vo výške 2 500,- eur (jedno dieťa ročne 1 250,- eur, mesačne 104,17 eur), náklady na ošatenie 2 000,- eur (jedno dieťa ročne 1 000,- eur, mesačne 83,33 eur), náklady na letné tábory 1 000,- eur (jedno dieťa ročne 500,- eur, mesačne 41,67 eur), ktoré náklady však v pripojenom spise nie sú preukázané. K nákladom detí vyčíslených v bode 6.2 (Q.) a 6.3 (mal. Z.) súd pripočítal 1/3-inu celkových nákladov na bývanie v tom čase, t.j. 50,- eur, teda mesačné náklady preukázateľne vyplývajúce zo spisu v čase ostatného rozhodnutia o výživnom predstavovali na Q. 113,69 eur a na mal. Z. 107,52 eur. V tomto konaní sa súd zaoberal nákladmi na Q. od 09.12.2018, odkedy sa opätovne nachádzal v osobnej starostlivosti matky (jednalo sa o školský rok 2018/2019). V tom čase bol študentom druhého ročníka Bilingválneho gymnázia v Bratislave. Od 09.12.2018 bol ubytovaný na internáte, za ktorý mesačný poplatok predstavoval 45,- eur. Ďalšie pravidelné mesačné poplatky predstavovali 29,20 eur za obedy v školskej jedálni, 17,- eur za električky, vreckové 100,- eur (hradil si z neho raňajky a večere). Ročný poplatok za učebnice a ISIC predstavoval 77,10 eur, t.j. 6,43 eur mesačne, poplatky za matematické semináre (zúčastnil sa ich 26.01. - 02.02.2019 a 16.06. - 23.06.2019) celkovo 100,- eur, t.j. 8,33 eur mesačne, poplatok za letný tábor (08. - 19.07.2019) 150,- eur, t.j. 12,50 eur a matematické sústredenie (09. - 18.08.2019) 150,- eur, t.j. 12,50 eur. Poplatok do nadácie Novohradská činil 50,- eur za tok, t.j. 4,17 eur mesačne. Tieto náklady za mesiac predstavovali 235,13 eur. K týmto nákladom súd pripočítal náklady na zdravotnú starostlivosť, ktoré uznal vo výške 3,- eur mesačne, hygienu 5,- eur mesačne, ošatenie 50,- eur mesačne, mobil 10,- eur, ako i 1/3-inu z nákladov na bývanie, t.j. 85,03 eur (preddavky na bývanie 166,91 eur, plyn 45,- eur, internet 13,19 eur, elektrina 30,- eur). Teda celkové mesačné náklady predstavovali 388,16 eur. Navštevoval očnú, alergologickú a endokrinologickú ambulanciu, náklady v súvislosti s ich návštevami

neboli zdokladované. V treťom ročníku (školský rok 2019/2020) pribudol mesačne poplatok za stravu na internáte 60,20 eur (3,01 eur denné). Od 17.03.2020 z dôvodu protipandemických opatrení sa vzdelával do konca školského roka dištančnou formou a táto forma vzdelávania pretrváva i v školskom roku 2020/2021 (prezenčná výučba prebehla len od 02.09.2020 do 25.10.2020). Teda od 17.03.2020 ubudli náklady za internát, električku, stravu v škole a na internáte, vreckové, poplatky za semináre, resp. letné tábory. Pribudli však náklady na stravovanie v domácnosti matky, ktoré súd uznal vo výške 150,- eur mesačne (denne 5,- eur), zostali náklady na ošatenie, zdravotnú starostlivosť, hygienu, mobil a alikvótna časť nákladov na bývanie (ich výška je uvedená v bode 6.5 odôvodnenia). Teda od 17.03.2020 mesačné náklady pre Q. predstavovali 303,03 eur. V čase začatia konania o zvýšenie výživného, t.j. 01.03.2018 mal. Z. navštevovala 5. ročník základnej školy. Stravovala sa v školskej jedálni, kde mesačný poplatok predstavoval 22,- eur, poplatok za tanečnú 30,- eur, cestovné 10,- eur, poplatok ZRPŠ 1,67 eur (20,- eur ročne). Tieto náklady mesačne predstavovali 63,67 eur. K predmetným nákladom pripočítal súd náklady, ktoré uznal na zdravotnú starostlivosť 3,- eur mesačne, hygienu a kozmetiku 10,- eur mesačne, vreckové 30,- eur mesačne, školské potreby 10,- eur mesačne, ošatenie 50,- eur, ako i 1/3-inu z nákladov na bývanie, t.j. 85,03 eur mesačne a stravu v domácnosti 100,- eur mesačne. Celkové mesačné náklady teda predstavovali 251,70 eur. V školskom roku 2018/2019 ubudol poplatok za tanečnú, avšak pribudol poplatok 20,- eur mesačne za volejbal, 19,17 eur mesačne za jazykovú školu (230,- eur / rok), poplatok za letné volejbalové sústredenie 10,83 eur mesačne (jednorazový poplatok 130,- eur) a poplatok za tábor 5,25 eur mesačne (jednorazový poplatok 63,- eur), teda v danom období mesačné náklady predstavovali 376,95 eur (školská jedáleň, cestovné, ZRPŠ, zdravotná starostlivosť, hygiena, vreckové, školské pomôcky, ošatenie, alikvótna časť nákladov na bývanie, strava doma, volejbal, jazyková škola, sústredenie, tábor). Od školského roka 2019/2020 mal. Z. nemá žiadne mimoškolské aktivity, s ktorými by boli zvýšené náklady. Naďalej sa stravovala v školskej jedálni, pričom poplatok za stravu predstavoval 20,- eur ročne, t.j. 1,67 eur mesačne (od septembra 2019). Síce bola prihlásená do jazykovej školy More-PJC, ktorú však nenavštevovala. Mesačné náklady na dieťa teda klesli o 55,25 eur. Taktiež mal. Z., nakoľko navštevuje druhý stupeň ZŠ sa od 17.03.2020 vzdeláva dištančne a to i v tomto školskom roku. Od tohto obdobia mesačné náklady na maloletú predstavujú 248,03 eur (zdravotná starostlivosť, hygiena, ošatenie, strava doma a alikvótna časť nákladov na bývanie). Matka v čase začatia konania o zvýšenie výživného bola v riadnom pracovnom pomere. Dosahovala priemerný čistý mesačný príjem za r. 2018 vo výške 595,22 eur, r. 2019 vo výške 810,43 eur. K 15.01.2020 skončila pracovný pomer dohodou na vlastný podnik. Následne sa zaevidovala na úrade práce. Bola jej priznaná podpora v nezamestnanosti do 31.08.2020, ktorú poberala mesačne v rozmedzí 485,40 eur - 501,60 eur. Počnúc dňom 01.12.2020 jej vzniklo živnostenské oprávnenie s predmetom podnikania konzultačné, poradenské, tréningové a koučovacie služby v oblasti rozvoja ľudských zdrojov. Podľa jej vyjadrenia získala na podnikanie príspevok vo výške 5 600,- eur, z ktorého uhrádza nájom za podnikateľské priestory vo výške 180,- eur mesačne, o ktorých skutočnostiach doklady nepredložila. Podľa predloženého daňového priznania za rok 2020 jej príjmy predstavovali 233,- eur, výdavky 182,- eur. V čase začatia konania o zvýšenie výživného bola výlučnou vlastníčkou bytu v Leviciach. Mesačne uhrádzala preddavky spojené s užívaním bytu 90,- eur, RTVS 4,64 eur, plyn 3,- eur, elektrina 7,- eur. V predmetnom byte nebývala, ani ho neprenajímala. Dňa 06.09.2019 uzatvorila kúpnu zmluvu, ktorou byt predala za cenu 63 000,- eur. Z tejto sumy preukázateľne časť vo výške 25 895,45 bola použitá na splatenie úverov. Zo zvyšnej sumy, sumu 30 000,- eur priviedla na účet svojho otca, ktorý jej podľa predloženého čestného prehlásenia (čl. 1235) mal v rokoch 2007-2017 poskytnúť finančnú pôžičku po častiach v hotovosti. podľa udania zostávajúcu časť použila na zariadenie nových detských izieb, kúpu spotrebičov a bežné náklady. V čase začatia konania splácala splátky hypotekárneho úveru 76,36 eur, ktorý úverom zo dňa 16.10.2018 refinancovala a výške splátky sa znížila na 57,44 eur (v súčasnosti úver je zaplatený z predaja bytu). V súvislosti s bytom v osobnom vlastníctve uhrádzala poistenie bytu 29,23 eur polročne, daň 75,- eur, odpad 18,73 eur ročne. Od leta 2018 býva s deťmi v obecnom byte, kde mesačne uhrádza preddavky 166,91 eur, plyn 45,- eur, internet 13,19 eur, elektrinu 30,- eur. Faktúry za mobil (pre seba a deti) 43,04 eur, RTVS 4,64 eur a svoje poistenie 30,70 eur. Ročne uhrádzala PZP za auto 84,72 eur (7,06 eur mesačne) a od r. 2020 ho platí ročne vo výške 95,52 eur (7,96 eur mesačne). Naďalej nemá inú vyživovaciu povinnosť. Poberá rodinné prídavky v súčasnosti pre jedno dieťa 25,50 eur (23,68 eur v r. 2018; 24,34 eur v r. 2019; 24,95 eur v r. 2020). Otec za r. 2018 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 1 724,89 eur, za r. 2019 1 578,30 eur, r. 2020 1 385,71 eur a alikvótna časť r. 2021 1 332,77 eur. Je tiež jediným spoločníkom spoločnosti Krajina, s.r.o., pričom za r. 2018 dosiahla spoločnosť výnosy 12 412,62 eur, náklady 11 772,52 eur, zisk 640,10 eur, za r. 2019 výnosy 12 933,07 eur, náklady 14 565,37 eur, stratu 1 632,30 eur. Za r. 2020 spoločnosť zatiaľ daňové priznanie nepodalala. Po celé rozhodné obdobie býva v byte, ktorý má vo výlučnom vlastníctve (totožnom ako v čase ostatného

rozhodovania o výživnom). Mesačne spláca splátky hypotekárneho úveru 327,- eur (od mája 2020 mal povolený odklad splátok pre Covid-19 na šesť mesiacov), inkaso 80,63 eur, elektrinu 16,10 eur, internet 14,98 eur, výdavky na dopravu okolo 150,- eur (pracuje 25 km od domu), uhrádza sporenie Z. a Q. po 15,29 eur, poistenie bytu 9,27 eur (111,24 eur za rok), daň z nehnuteľnosti 1,84 eur (22,08 ročne), komunálny odpad 4,17 eur (ročne 50,04 eur), životné poistenie 44,61 eur, poplatok za vedenie účtu 13,89 eur, PZP auto 22,08 eur (264,96 eur / rok). Dňa 16.06.2019 mu pribudla vyživovacia povinnosť k mal. A.. Pred jej narodením 04.06.2019 uzatvoril dohodu s matkou dieťaťa (čl. 749), v ktorej sa zaviazal prispievať na výživu mal. A. sumou 120,- eur mesačne a na výživu nevydatej matky sumou 100,- eur mesačne po dobu dvoch rokov od pôrodu. Tiež sa zaviazal uhradiť jej 500,- eur ako polovicu nákladov s tehotenstvom a 750,- eur ako polovicu nákladov na výbavu. V čase asi jedného roka mal. A. otec začal s jej matkou žiť v spoločnej domácnosti. Jeho priateľka je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 370,- eur a rodinných prídavkov 24,95 eur mesačne. Podľa otcom predložených výpisov z účtu reálne na výživu najmladšieho dieťaťa prispieva sumou 150,- eur mesačne. Dňa 29.01.2021 Q. súdu oznámil (čl. 1219), že si za obdobie od 01.09.2017 do 08.12.2018 (počas obdobia byvania u otca) žiadne výživné zo strany matky neuplatňuje, ktoré podanie súd podľa obsahu posúdil ako späťvzatie návrhu na určenie výživného zo strany matky k nemu ako výživou oprávnenej osobe za predmetné obdobie. Matka ako výživou povinná osoba so späťvzatím návrhu vyslovila súhlas (čl. 1224).

4. Svoje rozhodnutia s poukazom na vyjadrenia účastníkov, označený skutkový stav veci, citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zák. č. 40/1964 Zb. - § 7 ods. 1, § 8 ods. 1 a 2 a § 27 ods. 1), citované ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP - zák. č. 160/2015 Z. z. - § 61, § 67 a § 68 ods. 1) a citované ustanovenia Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z. z. - § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 - 3) ako aj s poukazom na všeobecné úvahy o povinnostiach oboch rodičov a o základných pravidlách pri určovaní výšky výživného odôvodnil nasledovne:

Občianske právo procesné rozoznáva spôsobilosť byť účastníkom konania, t.j. procesnú subjektivitu a procesnú spôsobilosť. Obidve sú procesnými podmienkami občianskeho súdneho konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva. Spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé (§ 7 ods. 1 OZ). Teória občianskeho procesného práva okrem spôsobilosti byť účastníkom konania, rozoznáva aj procesnú spôsobilosť. Každý môže pred súdom samostatne konať (procesná spôsobilosť) ako účastník v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Rozsah procesnej spôsobilosti závisí od rozsahu hmotnoprávnej spôsobilosti na právne úkony podľa noriem občianskeho hmotného práva. Spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou, ktorá sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku (§ 8 ods. 1,2 OZ). Kto má spôsobilosť byť účastníkom konania, ale nemá procesnú spôsobilosť, musí byť v občianskom súdnom konaní zastúpený zástupcom. Zastúpenie môže byť zákonné, na základe súdneho rozhodnutia a na základe plnomocenstva. Účastník konania, ktorý nemá procesnú spôsobilosť z dôvodu nedostatku veku, musí mať zákonného zástupcu. Zákonným zástupcom je v tomto prípade osoba, ktorú určuje hmotné právo. Kto je zákonným zástupcom mal. dieťaťa upravuje Zákon o rodine. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé. Teda zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, ktoré je účastníkom súdneho konania o výživnom, je jeho rodič. V prejednávanej veci bol v tom čase mal. Q. pri návrhu na určenie výživného zo strany matky za obdobie od 01.09.2017 do 08.12.2018 zastúpený otcom. Zákonné zastúpenie dieťaťa rodičom končí dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, ktoré nadobúda v plnom rozsahu procesnú spôsobilosť - spôsobilosť samostatne konať pred súdom. Od toho okamihu plnoletá osoba môže vykonávať akékoľvek dispozičné úkony v občianskom súdnom konaní. Môže vykonávať aj také úkony, ktoré sa viažu na úkony urobené v súdnom konaní zákonným zástupcom za svoje dieťa pred dosiahnutím jeho plnoletosti. To platí aj pre späťvzatie návrhu na začatie konania o určenie výživného, ktoré bolo začaté pred dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, ak späťvzatie návrhu na začatie konania bolo urobené už plnoletou osobou, o ktorej vyživovaciu povinnosť išlo. Táto plnoletá osoba na späťvzatie návrhu nepotrebuje súhlas bývalého zákonného zástupcu (otca), keďže zákonné zastúpenie sa skončilo dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, pričom v danom prípade sa jedná o výživné na dieťa, nie o výživné otca. Tento súhlas otca na späťvzatie návrhu na začatie konania nie je potrebný nielen pokiaľ ide o späťvzatie návrhu na určenie výživného, na ktoré vznikol nárok po dosiahnutí plnoletosti, ale ani na späťvzatie návrhu na určenie výživného, na ktoré vznikol nárok ešte pred dosiahnutím plnoletosti. Súhlas zákonného zástupcu na hmotnoprávny alebo procesnoprávny úkon po dosiahnutí plnoletosti fyzickej osoby, už nie je potrebný. Žiaden právny predpis to nevyžaduje, keďže Q. dňa 26.12.2020 nadobudol plnoletosť a týmto okamihom aj plnú

spôsobilosť na právne úkony a plnú procesnú spôsobilosť (spôsobilosť konať pred súdom), pričom nebol súdnym rozhodnutím v spôsobilosti na právne úkony obmedzený, nadobudol možnosť vykonávať všetky dispozičné úkony v občianskom súdnom konaní, teda aj späťvzatie návrhu na začatie konania bez toho, aby sa na to vyžadoval súhlas bývalého zákonného zástupcu. Nie je možné pinoleté dieťa nútiť, aby sa so svojou matkou súdilo o výživné. S poukazom na uvedené súd v súlade s § 29 ods. 1,3 CMP konanie v časti o určenie výživného zo strany matky za obdobie od 01.09.2017 do 08.12.2018 zastavil. Súd sčasti vyhovel návrhu otca a znížil, počnúc dňom 16.06.2019 jeho vyživovaciu povinnosť k mal. Z. na sumu 160,- eur mesačne a Q. na 210,- eur mesačne, nakoľko mal preukázané, že dňa 16.06.2019 otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k dcére A.. Na výživu tohto dieťaťa sa zaviazal mesačne prispievať sumou 120,- eur a z titulu príspevku na výživu nevydatej matky sumou 100,- eur mesačne. Zároveň súd zohľadnil skutočnosť, že otec v r. 2019 dosiahol zhruba príjem, ktorý dosahoval i v čase ostatného rozhodnutia o výživnom (1 578,30 eur) a následne poklesol na 1 385,- eur, pričom jeho spoločnosť vykázala stratu. Naproti tomu v r. 2019 bol príjem matky zvýšený cca o 200,- eur mesačne. Tiež nadobudla finančnú hotovosť z predaja bytu. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že neuveril tvrdeniam matky spočívajúcim vo vrátení sumy 30 000,- eur z titulu pôžičky svojmu otcovi, nakoľko počas celého tohto konania, ani v ostatnom konaní o výživnom (r. 2013) tieto skutočnosti netvrdila. Zároveň jej počínanie v skončení pracovného pomeru, v ktorom dosiahla príjem 810,43 eur mesačne, súd vyhodnotil ako bezdôvodné vzdanie sa zamestnania, v dôsledku ktorého jej príjem mesačne poklesol o cca 300,- eur, keďže jej následne bola vyplácaná podpora v nezamestnanosti a od 01.09.2020 je bez príjmu. Upravená výška výživného zohľadňuje aktuálne možnosti, schopnosti otca, dáva mu možnosť zabezpečiť si svoje odôvodnené nevyhnutné potreby a plniť si vyživovaciu povinnosť voči všetkým na neho výživou odkázaným osobám. I napriek preukázanej kvalifikovanej zmene pomerov na strane Q., ktorý sa štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie a mal. Z., ktorá už navštevuje druhý stupeň ZŠ, súd návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú a Q. zamietol a to aj za obdobie pred zmenou pomerov, ktorá nastala u otca narodením ďalšieho dieťaťa. V tejto súvislosti poukazuje súd na to, že v čase začatia konania (01.03.2018) mal. Z. bol žiačkou 5. ročníka ZŠ a ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku (viď. bod 6.6) v tom období jej odôvodnené mesačné náklady predstavovali 251,70 eur. S poukazom na výšku výživného určeného zo strany otca (200,- eur) je zrejmé, že uhradené výživné z jeho strany pokrylo značnú časť týchto nákladov. Otec zároveň od 01.03.2018 do 13.06.2019 prispel dcére i nad rámec určeného výživného celkovou sumou 599,35 eur (sporenie 15,29 eur x 15 mesiacov, alikvótna časť za dovolenku v Chorvátsku 250,- eur, vreckové v Chorvátsku 20,- eur, kúpa knihy 15,- eur, alikvótna časť dovolenky v Tatrách 50,- eur a v Podhájскеj 35,- eur). Ohľadne Q. súd mal preukázané, že v období od 09.12.2018 do júna 2019 navštevoval druhý ročník gymnázia v Bratislave. V tom čase jeho odôvodnené mesačné náklady predstavovali 388,16 eur (viď. bod 6.5 odôvodnenia), pričom i u neho značnú časť týchto nákladov pokrylo výživné uhrádzané otcom vo výške 250,- eur mesačne. Nadôvažok matka od leta 2018 bývala s deťmi v obecnom byte, pričom svoj byt vo vlastníctve neprenajímala, čím sa vzdala možného majetkového prospechu, naopak, v súvislosti s nákladmi na predmetný byt zbytočne mesačne zvyšovala svoje výdavky o 104,64 eur. Týmto rozhodnutím súd zmenil rozhodnutie Okresného súdu Levice zo dňa 27.09.2013 č.k. 15P/176/2013-222 vo výroku o výživnom. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

5. Uvedený rozsudok (v spojení s dopĺňacím rozsudkom) včas podaným odvolaním napadol len otec detí vo výrokoch rozsudku I., II., V. a VIII. poukazujúc na odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a ust. § 62 ods. 1 CMP (Civilný mimosporový poriadok - zák. č. 161/2015 Z. z.). Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. žiadal zmeniť tak, aby sa výška výživného zmenila podľa jeho návrhu na sumu 160 eur vo vzťahu k Q. a na sumu 130 eur mesačne vo vzťahu k mal. Z., obom s počiatkom zníženia dňom 16. 06. 2019, keď ohľadom výroku V. týkajúceho sa určenia vyživovacej povinnosti matky k Q. za obdobie od 01. 09. 2017 do 08. 12. 2018 žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie. V texte odvolania poukázal na to, že sa nestotožňuje s tvrdeniami súdu prvej inštancie, ktorými odôvodnil zníženie výšky výživného len na sumu 210 eur, resp. 160 eur, keď má za to, že súd dostatočne nezohľadnil konanie matky, ktorým sa bezdôvodne vzdala zamestnania, dlhodobo sa vzdávala možného majetkového prospechu neprenajímaním bytu v jej výlučnom vlastníctve a nedôvodne zvyšovala náklady súvisiace s bývaním o 104,64 eura mesačne z dôvodu, že duplicitne uhrádzala platby na bývanie za dva byty. Uvedené sa malo odzrkadliť na výške jeho vyživovacej povinnosti voči deťom v inom rozsahu, keď súd doslova jeho sankcionuje za to, že matka konala tak, ako to uviedol, keď ho zaviazal prispievať na deti výživou pokrývajúcou dve tretiny celkových nákladov na deti. Podľa jeho názoru je v

schopnostiach a možnostiach oboch rodičov, aby sa na výžive oboch detí podieľali rovnakou výškou, avšak matka toto konanie zneužila na to, aby na neho preniesla vyživovaciu povinnosť v nepomerne vyššom rozsahu, pričom sama sa vzdala majetkových prospechov a nevykázala známky zlepšiť si svoju finančnú situáciu, teda súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vzhľadom na výšku opodstatnených nákladov maloletej Z. má za to, že jeho návrh na zníženie výživného bol opodstatneným, keď vzhľadom k jej veku nie je možné zohľadňovať ani výkon osobnej starostlivosti matky o ňu. Matka je podľa neho schopná si zabezpečiť taký príjem, aby bola schopná uhrádzať polovicu nákladov dcéry. Rovnako nesúhlasí s rozsahom zníženia jeho vyživovacej povinnosti na Q., ohľadom ktorého tiež určené výživné pokrýva vyššiu časť jeho opodstatnených nákladov a teda ide opätovne o prípad nesprávneho posúdenia vyživovacej povinnosti oboch rodičov. Prvoinštančný súd tiež vôbec nezohľadnil postoj Q. k výživnému za obdobie od 01. 09. 2017 do 08. 12. 2018, ohľadom ktorého obdobia výživné od matky nežiadal a teda sa vzdal majetkového prospechu, pričom za uvedené obdobie on jeho matke z titulu výživného uhradil sumu 1 650 eur. Uvedenú skutočnosť zaplateného výživného tiež mal súd zohľadniť vo výške samotnej jeho vyživovacej povinnosti k Q., preto ním požadovanú výšku zníženého výživného považuje za dôvodnú. Upravená výška výživného je podľa jeho názoru aj v rozpore s aplikačnou praxou Slovenských súdov, keď pri zohľadnení jeho celkových vyživovacích povinností tieto predstavujú 38,29 % z jeho mesačného príjmu a predstavovať by mali 20% - 30%. Podľa jeho názoru tiež z obsahu podania Q. zo dňa 29. 01. 2021 jednoznačne nevyplýva, že ide o späťvzatie návrhu otca na určenie vyživovacej povinnosti matky za uvedené obdobie, počas ktorej bol Q. v jeho starostlivosti. Z podania Q. nie je jasne definované, či k návrhu pristupuje alebo tento berie v plnom rozsahu späť, súd vychádzal len z vlastných domnienok a mal podľa jeho názoru konať minimálne o výške nároku Q. pochádzajúceho z úpravy vyživovacej povinnosti matky voči nemu za predmetné obdobie, teda skúmať pomery účastníkov konania a tieto vyhodnotiť vo vzťahu k vyživovacej povinnosti matky, ktorá v tom čase nepochybne existovala a trvala a ktorú si neplnila v žiadnej výške. Je zrejmé, že plnoletý Q. absolútne privileguje matku a jeho ako otca doslova trestá, keď nezohľadňuje v predmetnom období ním jemu poskytnuté bývanie, stravovanie a úhradu všetkých jeho životných i osobných potrieb, a to všetko popri uhrádzaní výživného k rukám matky, u ktorej sa zdržiaval len počas víkendov. S procesným postupom súdu ako aj konaním syna sa tak stotožniť nemôže, nie je schopný, keď toto konanie Q. súd nezohľadnil, ako vzdanie sa jeho majetkového prospechu.

6. Ostatní účastníci konania sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku a prihliadajúc na rozsah a dôvody podaného odvolania otca dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie v napadnutých výrokoch vecne správne, pričom súčasne o trovách účastníkov v odvolacom konaní rozhodol v zmysle ust. § 396 CSP a § 52 CMP.

8. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie k napadnutým výrokom rozsudku, v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (tvoriaceho s rozhodnutím odvolacieho súdu jeden celok), keď na zdôraznenie jeho správnosti s ohľadom na odvolacie dôvody otca uvádza nasledovné. Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolateľom v tom, že by súd nedostatočne zohľadnil konanie matky pri vzdaní sa zamestnania, nakoľko v dôvodoch svojho rozhodnutia výslovne uviedol, že jej konanie vyhodnotil ako vzdanie sa zamestnania s následným poklesom príjmu o cca 300 eur resp. od 1.9.2020 už bez príjmu, pričom rovnako sa nestotožňuje s odvolateľom v tom, že v možnostiach a schopnostiach oboch rodičov podieľať sa na výžive svojich mal. detí rovnakou výškou, a to už len z toho dôvodu, že príjmy oboch rodičov rovnaké neboli, keďže príjem otca bol o 50 až 100% vyšší oproti príjmu matky. Pri určení výšky výživného nemožno v zásade prihliadať na jednorazový (ojedinelý) príjem rodiča z predaja majetku či z dedičstva (na dieťa ho vynaložiť nemusí) a treba tiež prihliadať na existenciu nepredvídateľných mimoriadnych výdavkov zťažujúcich toho rodiča, ktorý má mal. deti zverené do svojej starostlivosti. Nemožno tiež neprihliadať na potrebu dodržania zásady rovnakej životnej úrovne všetkých detí jedného rodiča, keď otec súhlasil s určením výživného na dvojročnú A. v sume zjavne neprimeranej k výživnému k deťom, o ktorých sa koná v tomto konaní. Pokiaľ sa aj Q. rozhodol si neuplatňovať voči matke za obdobie od 1.9.2017 do 8.12.2018 výživné, ohľadom čoho považoval odvolací súd vyjadrenie Q. za dostatočne jednoznačné, nemožno túto okolnosť zohľadňovať v neprospech práva Q. na výživné voči otcovi za iné obdobie a zároveň v prospech výživou povinného otca. V uvedenom období bol navyše Q. maloletý a v takomto prípade sa

spotrebované výživné nevracia. Čo sa týka poukazu na rozpor s aplikačnou praxou slovenských súdov v otázke údajného určovania výšky výživného percentom z mesačného príjmu výživou povinnej osoby odvolací súd poukazuje na to, že úprava výživného takýmto spôsobom nevyplýva jednak z právnej úpravy Zákona o rodine a rovnako nevyplýva ani z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (v zmysle článku II. CSP), keď odvolateľ v tomto smere žiadne súdne rozhodnutia potvrdzujúceho jeho argument neoznačuje. Odvolací súd tiež poukazuje na výšku vyživovacej povinnosti otca k obojom deťom v čase ostatného - zmeňovaného rozsudku, kedy potreby oboch detí boli výrazne nižšie ako v súčasnosti, teda by sa ohľadom požiadavky otca jednalo určitým spôsobom aj o prehodnocovanie takto už právoplatne určeného výživného (mimo odvolacieho konania proti rozsudku z roku 2013), čo je neprípustné. Podľa názoru odvolacieho súdu tak je potrebné prihliadať jednak na rast životných potrieb oboch detí ako aj na celkový rast životných nákladov, keď pre zníženie výživného za daného aktuálneho stavu potrieb detí svedčí jedine skutočnosť, že otcovi ako výživou povinnej osobe pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť.

Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).